

912297
914,1905 ✓
1885

ВЪВЕДЕНИЕ

Илюстровано списание

за деца.

Илюстр. 67/82

СЪДЪРЖАНИЕ

на пета книжка.

1. Ангелъ пазителъ на дѣцата. Начална картинка.
2. Дунавъ. Стихотв. отъ Л. Бобевски.
3. На 11 май — Св. Кирилъ и Методий. Стихотв. отъ К. Поповъ.
4. Немирния Василчо. Написала, Ап-ва.
5. Птиците. Написалъ, Н. Михалевъ.
6. Какъ се прѣхранватъ хората. Написалъ, Р. Бѣлчевъ.
7. Прѣзъ пролѣтѣта. Стихотв. отъ Л. Бобевски.
8. 11-й май. Написалъ Н. Михалевъ.
9. Ангелъ Къпчевъ. Написалъ, П. Сѣбева.
10. Чакаме татя. Стихотв. отъ Ц. Калчевъ.
11. г. Казанлъкъ. Написалъ. Н. Михалевъ.
12. Пчелитѣ. Написала, Ап-ва.
13. Пролѣтѣта игра. Написалъ Н. Г-певъ.
14. Разви.
15. Задачи и гатанки.

За г. г. главнитѣ учители.

Изтеклитѣ годишнини отъ сп. „Младина“ на учил. библиотеки се продаватъ:

1. За всячки течения отъ IV до XIII г. се плаща по 1 левъ.
2. За всѣко течение отъ I и II год. се плаща по 1.50 лева.
3. За всички годишни течения отъ I до XIII включително (безъ III год., която е изчерпена) се плаща 13 л. и 50ст.
4. За всѣко течение отъ IX и X год. подвързано съ платно, се плаща 1.40 лева.

Забѣлѣжка. Всѣка порѣчка трѣбва да бѣде придружена съ стойността, която трѣбва да бѣде само въ пощенски записи или марки, но не и въ гербови марки; иначе нѣма да бѣде изпълнена. Пощенски разноси отъ Дружеството.

Отъ Дружеството.

Важно!

Всѣки може да получи по 300 лева на мѣсецъ, ако продава хубавитѣ италиански артистични картини.

Адресъ: Pennellypes S-e — Milan (Italie).

99 2294
9.14 [1905]
кн. 5

ГОД. XIV

МАЙ

КНИЖКА V

Ангелъ-разитель на дѣцата.

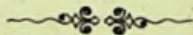
Дунавъ.

Какъ вълнуваши се, бѣснѣеши,
Какъ води си буйно лѣеши,
Дунавъ мѣтенъ и пѣнливъ
Дунавъ славенъ, горделивъ!

Корабъ цени ти тѣлото,
Лебедъ пори ти челото,
Бурята си съ тебъ играй —
Но сърдце ти пакъ не хай!

Слънницето благодатно
Те цѣлува най-приятно,
Въ тебъ огледва се весѣ-день
А това ме радва менъ!

Л. Бобевски.

Младина

списание за дѣца.

На 11-й май — Св. Кирилъ и Методий.

1.

Я запѣйте,
Дѣца мили
Въ тоя майски день,
Да прославимъ
Съ пѣсни, хвалби
Трудѣтъ паметенъ.

2.

На светитѣ
Наши брѣтя
Просвѣтители,
На двамата
Славни борци
И учители.

3

Че тѣ първи
Ни дадохъ
Днешна азбука
И въ народа
Нашъ прѣснаха
Свѣтлостъ, наука:

4.

Въ Христова
Права въра
Тѣ ни сведоха
И „Въ началъ . . .“
На славянски
Първи изрекоха.

5

Сплетѣте виѣ
Красни вѣнци
Въ тоя день великъ!
Да обкичемъ
Славянскиятъ
Свети братски ликъ!

с. Кр. Бунаръ.

6.

Да прославимъ
Тържествено
Паметѣта имъ вредъ
И да екне
Небосклона
Въ цѣль славянски свѣтъ!

Г. Поповъ.

Немирния Василчо.

асилъ обича много да лудува. По цѣль день той тича изъ улицѣ. Най-много обича да закача конетъ и кравитъ. За това пѣкъ, ето единъ день що му се случи: мпнава по край Василча едно малко конче, игриво, лудо, сѣщо като него. Василчо го дръпна за опашката, ала кончето тѣй силно го ритна съ заднитѣ си крака, че той се повали на земята и силно започна да вика: „олеле, мамо, ржчицата ми!“

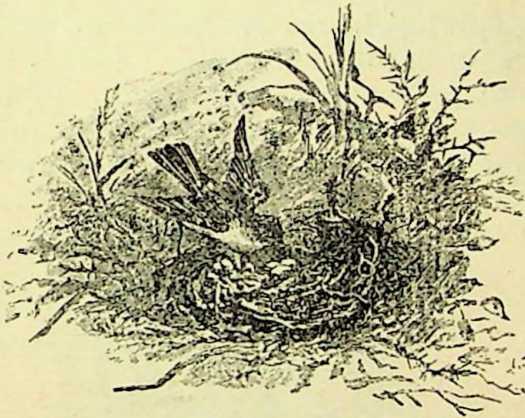
Майка му веднага отиде при него и що да види: дѣсната му ржка счупена и Василчо прѣмира отъ болки. Повикаха лѣкаря. Той го прѣгледа и прѣвѣрза. До като го прѣвѣржатъ, два пѣти прѣмира отъ болки . . .

Цѣли вече два мѣсеца василчовата ржка е вързана. Не може да държи съ нея камшичето за въртиленската си, не може да се облече и нахрани, не може нищо да върши. Всичко чака отъ майка си, или другитѣ да му помогнатъ да извърши нѣщо

Птицитѣ.

Цѣломъ настѣпн пролѣтѣта и малкитѣ птици започватъ да си вийтъ гнѣзда. Тѣ цѣль день непрѣстано носятъ сламки и калъ съ човката си и грижливо малко по малко, градятъ своята малка кѣщица

Слѣдъ като си изградятъ гнѣздото, тѣ започватъ да носятъ перушина, мѣхъ и др. меки прѣдмети, които турятъ на дъното на гнѣздото.

Вѣрвамъ, всѣки отъ васъ, малки читатели, знае, защо е тази малка кѣщица на птичкитѣ.

Женската тамъ си снася яйцата и лежи надъ тѣхъ, до като се излюпятъ малкитѣ птиченца.

Тогава грижитѣ на птицитѣ ставатъ още по голѣми. Отъ сутринъ до късна вечеръ, всѣка отъ тѣхъ хвърка да събира мухички, пеперудки и др. насѣкоми и ги носятъ да хранятъ малкитѣ си птиченца, като радостно църкатъ или пѣятъ.

Прѣзъ хладната нощъ майката топли малкитѣ, а като станатъ по голѣми и се покриватъ съ перошина, тя си отпочива тогава отвѣнъ гнѣздото, близо до своитѣ мили рожби. Но сипне ли зората, тѣ първи се събуждатъ, започватъ своята хубава пѣсенъ и пакъ на работа — за храна на малкитѣ, до като пораснатъ

Колко много се трудятъ птицитѣ за малкитѣ си! Тѣ изтрѣбватъ хиляди вредителни за растенията насекоми до като ги изгледатъ. Но и тѣхнитѣ мили птиченца слѣдъ нѣколко врѣме, започватъ да хвъркатъ отъ дърво на дърво, да веселятъ хората съ своитѣ хубави и приятни пѣсени и да изтрѣбватъ вредителнитѣ насекоми.

Какъ се прѣхранватъ хората.

Широка е българската земя, хубаво е нашето отечество! Задъ границитѣ на него има други държави, други земи. Цѣлия свѣтъ е населенъ съ хора. Ала какъ добиватъ храната си тѣзи хора, вий много малко знаете. Азъ ще разкажа, какъ се прѣхранватъ хората въ нашето отечество, че по послѣ — и въ другитѣ земи.

България е покрита съ планини и широки полета. Ето защо и не всички българи се прѣхранватъ отъ единъ занаятъ. Много тежъкъ е живота на хората въ балканскитѣ мѣста. Тукъ се простиратъ широки гористи планини, а малко мѣста има за оране. По тѣзи мѣста едни отъ

хората се занимаватъ съ дърводѣлие. други сж кираджии, трети дюлгери, четвърти сж търговци и пр.

Дърводѣлцитѣ дѣлатъ въ балканитѣ разни дървени потрѣби, които продаватъ въ близкитѣ градове. или разносятъ далечъ по полето да ги замѣнятъ съ храна. Тия хора сж крайно бѣдни макаръ и да се трудятъ зимѣ и лѣтѣ. Често пжти бащата или майката закарва въ близкия градъ единъ конски товаръ дърва и съ паритѣ купува 5—10 оки брашно.

Кираджинитѣ съ кола, впрѣгнати съ биволи отиватъ да разносятъ разни стоки отъ градъ въ градъ. Ала отъ какъ се направиха желѣзнитѣ пжтища въ насъ, кираджинитѣ много западнаха, едва се прѣхранватъ. Тѣ ходятъ по цѣли мѣсеци и едва спечелватъ по 50—60 лева. А колко мъки търпятъ, когато нѣкъдѣ ги завари лошо врѣме, не питайте!

Най-много работници има въ балканскитѣ села. Още прѣвъзъ мѣсецъ мартъ много отъ тѣхъ отиватъ, било на работа по здания, или по градини въ *Романия*, *Австрия* и се завръщатъ късно есенъ. Добритѣ майстори спечелватъ доста пари, ала мнозина си отиватъ и съ по 100—150 лева. Когато нѣма твърдѣ работа, не могатъ и толкова да донесатъ. Най-тежка е работата на чирацитѣ. По цѣлъ день тѣ носятъ калъ или варъ и никой ги не смпява. Отъ *скелитѣ* на високитѣ здания често сж падали работници и тамъ сж умирали.

Балканскитѣ търговци разносятъ, съ коне или съ каруци, разни стоки по села и градове. Като разпродадатъ своитѣ стоки, купуватъ въл-

на или друго нѣщо и го продаватъ въ балканскитѣ градове. Отъ тѣхъ мнозина сѣ доста богати хора.

Тежкиятъ животъ на балканджиитѣ ги е накаралъ да обичатъ ученето. Много рѣдко се срѣщатъ балкански дѣца да не сѣ свършили основно училище; а много има да слѣдватъ и класове. Щомъ свърши училището балканското момче се пазарява слуга въ близкия градъ, или пъкъ се залавя на бащина си занаятъ.

Женитѣ и старцитѣ вѣршатъ полската работа.

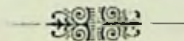

Прѣзъ пролѣтъта.

*Къмъ полето красно
Пълно съ дъхъ, цвѣтъя —
Любя силно, страстно
Ази всѣки—часно
Съ радостъ да летя.*

*Въ гжстата горица
Да съмъ всѣки день —
Бистрата рѣчица,
Кръвката трѣвица
Сж най-мили менъ.*

Л Бобевски.

11-й май.

Всѣка година на 11-й май празнуваме празника на „Св. Кирилъ и Методий“.

Този день се празнува много тържествено, не само отъ българитѣ, а отъ всички славяне—Руси, Сърби, Чехи и пр. И наистина, двамата братя — Кирилъ и Методий, родомъ отъ гр. Солунъ, дадоха на славянитѣ най-цѣното, най-потрѣбното нѣщо: тѣ изнамѣриха *славянската азбука*, съ която и до днесъ пишемъ и четемъ. Тѣ първи прѣведоха всички черковни книги отъ грѣцки на български; тѣ първи ни научиха да четемъ и да пишемъ на свой езикъ.

Ето защо, малки читатели, много е голѣма заслугата на солунскитѣ братя. Благодарение на това българския народъ сѣ запазилъ отъ толкова години, макаръ и да е прѣкаралъ 500 годишно робство подъ турцитѣ.

Нѣма да ви описваме живота на Кирилъ и Методий, защото, вѣрваме, всѣки отъ васъ го знае.

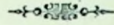
На картинката вижте какъ Славчо и Петъръ, ученици отъ трето отдѣление, украсяватъ училищната си врата съ вѣнци отъ цвѣтя, по случай празника 11-й май.

И вий, млади читатели, спомнете си заслугитѣ на двамата братя и още по тържествено, още по радостно и весело отпразнувайте и тази година празника на първитѣ български просвѣтители — Св. Кирилъ и Методий. Нека тѣхния животъ, тѣхнитѣ неуморими трудове, тѣхнитѣ мъжки и страдания за народа ни, ви служатъ за примѣръ и ви рѣководятъ въ пѣтя, по който и тѣ сѣ вѣрвели.

Ангелъ Кънчевъ.

рѣзъ м. априлий 1871 год. Левски, заедно съ Ангелъ Кънчевъ, прѣминаха Дунава Тайния революционенъ комитетъ въ гр. Букорещъ (Румания), ги бѣ изпратилъ за апостоли на свободата въ България. Тогава България бѣше подъ турско робство. Тѣхната работа бѣше да основатъ тайни комитети по разнитѣ градове и села на нашето отечество.

Ангелъ Кънчевъ работѣше въ сѣверна България, а Левски—въ южна. Слѣдъ една годишна работа, Кънчевъ бѣ повиканъ отъ комитета въ Букорещъ. Той трѣбваше да отиде тамъ, за да вземе поръчки, които да донесе и съобщи на комитетитѣ въ България.

На 3-й мартъ 1872 год. Ангелъ Кънчевъ билъ въ гр. Русе. Тукъ прѣседѣлъ 2 дена. На 5-й мартъ той отишълъ на пристанището (скелята), за да се качи на парахода, който щѣлъ да го отнесе до руманския гр. Гюргево. Но той

билъ спрѣнъ на самото пристанище отъ турски-
тъ стражари (запнѣта).

Ангелъ Кѣнчевъ билъ издаденъ отъ нѣкои
познати нему българи. Щомъ се видѣлъ заловенъ,
той потеглилъ да грѣмне срѣщу стражаритѣ, но
револвера му не хваналъ. Тогавъ той налапва
револвера си, който грѣмва въ устата му. Неус-
трашимня Ангелъ падналъ мъртавъ на земята.
Той не искаше да се прѣдаде живъ на турцитѣ,
а на своитѣ братя показа какъ сладко се мрѣ
за свободата на отечеството.

Чакаме татя.

*Всѣки день Иванъ и Радка,
Па и мѣничкия Сашко,
Съ радостъ чакатъ мили та ка
Да се върне той отъ Влашко.*

*Марта бѣше кѣмто края,
Какъ ги татко имъ остави!
Що се толкова замая,
Че дали ги нѣкъ забрави?*

*Глѣта майка имъ съ дѣцата
День се радватъ, день се каятъ;
Силно трѣпватъ имъ сѣрдцата,
Кученцата цомъ залаятъ.*

*Ето днесъ край „Хълмоветъ“
Мама и добрата Радка
Какъ се сирѣли само двѣтъ—
Чакатъ, чакатъ мили татка! . .*

*Хе зададе се дружина,
Гледай, Радке—задъ могила!
Татко ти ѝ отъ тѣхъ едина—
Ей го иде, Радке мила! . . .*

Ц. Калчевъ.

гр. Казанлъкъ.

Сжду срѣдня Стара Планина и Срѣдня-гора се намира хубавата *тунджанска долина*, или както се още нарича — *розова долина*. Въ тази долина, почти въ срѣдата ѝ, е разположенъ малкия градецъ *Казанлъкъ*, прочутъ на всѣкъждѣ поради своето хубаво мѣстоположение.

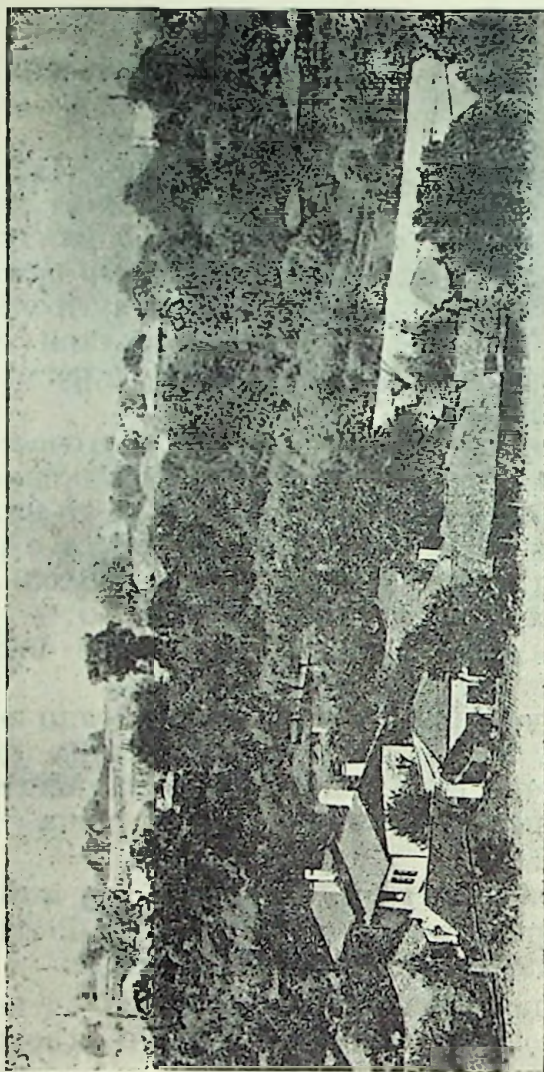
И наистина. въ нашето мило отечество има много други градове, които си иматъ своитѣ хубости; ала Казанлъкъ заслужава да го види всѣкой, който обича земята въ която се е родилъ, който иска да се наслади и понарадва на извънредно хубавата му околностъ.

Отъ далечъ града не може да се види. Той е потъналъ въ дървета и зеленина.

Едва се забѣлѣзватъ само нѣколко по високи здания. Цѣлия градъ прѣдставлява една хубава градина, съ високи орѣхови, кестенови и др. овощни дръвчета и съ студена бистра, вода.

Водата е въ голѣмоизобилие. На много мѣста изъ дворищата, изъ улицитѣ. тече бистра вода, която лѣтно врѣме прохладява града.

А наоколо, на много мѣста, града е заобиколенъ съ розови градини. Тукъ е мѣстожителството на миризливата роза. Ето защо тукъ най-приятно, най-хубаво е прѣзъ мѣсецъ май, кога-

Общъ видъ на гр. Казанлъкъ.

то цвѣтятъ розитѣ. Тогава въздухътъ е напълненъ съ приятна миризма, а и самитѣ рози окрасяватъ мѣстността и отъ далечъ изглежда като пѣстра постелка, нашарена съ най хубавитѣ цвѣтя! . . .

Казанлъкъ има 11 хиляди души жители.

Гражданитѣ сж доста трудолюбиви. По-вечето сж занаятчи. но има и земеделци, градинари и пр. Повечето отъ кѣщитѣ сж стари, но на много мѣста вече има нови и хубави кѣщи.

Главната улица се простира отъ изтокъ къмъ западъ по цѣлата дължина на града. По срѣдата на града има доста голѣмъ площадъ, който се казва „Княжески“.

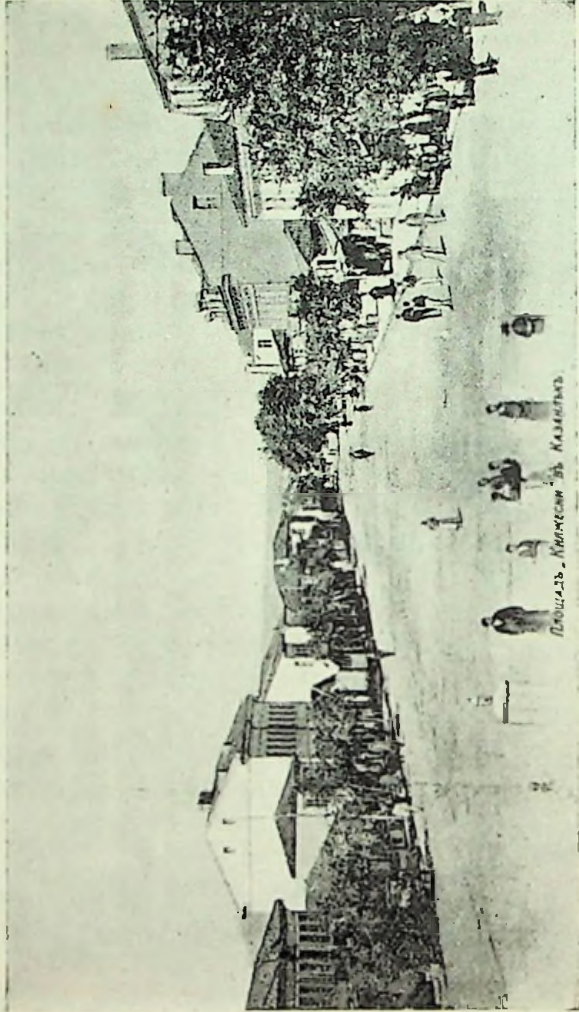
На сѣверъ отъ площада се намира *театъра*, построенъ отъ ученюлюбивото дружество „Искра“. Това дружество е основано, още отъ прѣди освобождението, отъ учителя *Юрданъ Стателовъ*. На 6-й ноемврий 1903 год. „Искра“ празнува 30 годишнината отъ основаването си. Въ това дружество, като членове, влизатъ почти всички по видни граждани и младежи. Тукъ всѣка година се даватъ прѣдставления, вечеринки, забавления, държатъ се сказки и пр.

При театъра има уредена и много добра библиотекарна. гдѣто всѣки день всѣкой гражданинъ може да отиде и да си прочита вѣстници, списания или други книги.

На югъ отъ самото здание има малка градина, гдѣто лѣтѣ, празникъ, ходятъ много отъ гражданитѣ.

Въ Казанлъкъ има *Педагогическо* училище. Младежитѣ, които свършватъ това училище ста-

ватъ учители. Има сѣщо V класно дѣвич. училище и четири основни училища

„Княжески“ площадъ.

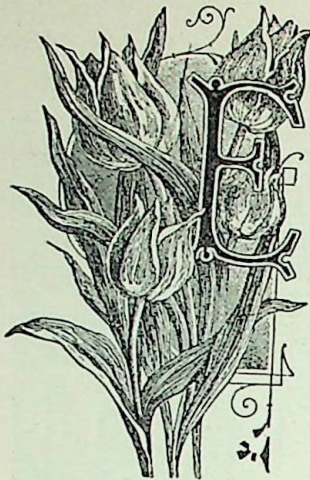

ТЕАТЪРЪ „ИСКРА“ ВЪ КАЗАНЛЪКЪ.

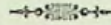
Забѣлѣжителна е сѣщо мѣстността „Кайнарджа“, на юго-западъ отъ града въ която мѣстность има много извори съ хубава вода.

г. Казанлъкъ е центъръ на търговията съ розово масло, което изкарватъ отъ розитѣ, като ги варятъ. Това масло го изпращатъ въ странство и се продава много скѣпо.

Пчелитѣ.

нчови иматъ широкъ дворъ съ градина. Баща му знае, че Енчо много обича меда. За това той купилъ нѣколко кошери съ пчели и ги турилъ въ горния край на двора. Той поръчалъ никой да не пипа кошеритѣ, защото може пчелитѣ да излѣзатъ и да го ужилятъ.

Веднажъ Енчо събралъ у тѣхъ си нѣколко момчета. негови връстничета и, като тичали изъ двора, отишли при кошеритѣ. Енчо имъ казалъ, че не бива да бутатъ кошеритѣ, защото ще разсърдятъ пчелитѣ. Ала тѣ не го послушали; повалили единия кошеръ на земята и всичкитѣ пчели се разсърдели и нахвърляли върху дѣцата. Вдига се писакъ. Всички ужилени дѣца плачатъ, само Енчо стои на страна и гледа. Дохожда баща му и що да види: на всички дѣца лицата и ржцѣтѣ подути. Само Енчо, който послушалъ баща си, стоялъ на страна съвсѣмъ здравъ, като му било мѣчно за случката съ другаритѣ му.

Пролѣтна игра.

Единъ праздниченъ день нѣколко момчета се бѣха събрали въ къщата на единъ свой другарь. Тѣ искаха да прѣкарать свободното си врѣме въ едно хубаво и леко забавле-

ние. За това имъ помагаше и хубавото врѣме Пролѣтното слънце бѣ съживило всички. А и хората този день пълнѣха полето и се радваха на веселата пролѣтъ

Дѣцата, прѣснати по разни страни, се бѣха прѣдали на игритѣ си.

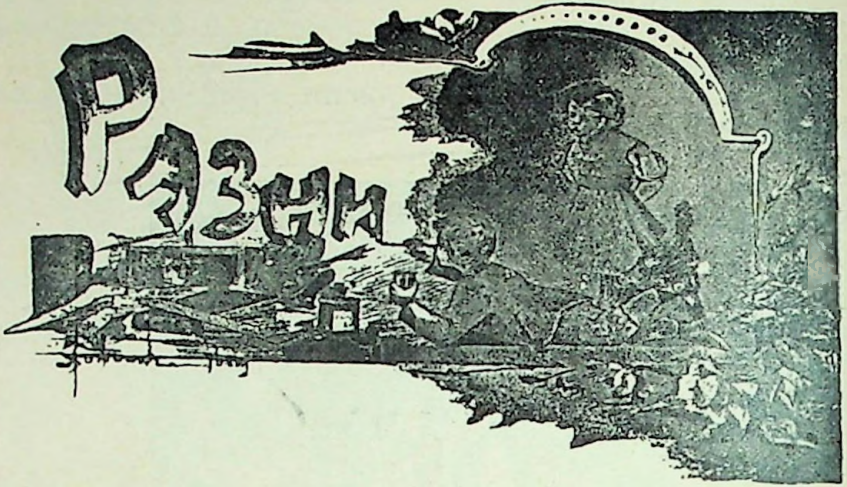

И тѣзи нѣколко другарчета, се приготвяваха за новата си игра. Всички съ нетърпение чакаха да се свърши и второто „хвърчило“. Най-голѣмия отъ тѣхъ бѣ взелъ грижата за направата имъ. Другитѣ му помагаша.

Радостъта бѣ неизказана, когато се свърши всичката работа. Всѣки единъ съ голѣмо внимание, носѣше по нѣщо отъ хвърчилата. Най-сетнѣ всички отидоха на полето. Тѣнкия вѣтрецъ, който подухваше, помогна много за издигането на тѣзи книжни птици. На всички очитѣ бѣха отправени на горѣ. Всички съ радостъ гледаха люлѣнето на вързанитѣ птици.

Като си поиграха така на полето, вечеръта всички се върнаха у тѣхъ си весели и засмѣни.

Важни дати. Въ 1180 год сѣ турнали за пръвъ пѣтъ стѣкла на прозорцитѣ. Въ 1252 вмѣсто клюнци, започнали да употрѣбаватъ желѣзни трѣби. Въ 1290 г. почнали да правятъ свѣщи. Въ 1299 г. открили очилата. Въ 1341 г. въ Англия за пръвъ пѣтъ направили фабриченъ вълненъ платъ. Въ 1444 г. е изнамѣрено книгопечатането. Въ 1477 г. въ Германия е направенъ първия часовникъ. Въ 1453 г биле изработени иглитѣ. Въ 1590 г. е билъ откритъ телескопа. Въ 1603 г. е въздигнатъ първия театъръ. Въ 1619 год. е открито кръвообращението отъ Харвея. Въ 1902 г. е откритъ безжичния телеграфъ отъ Маркони.

Изъ в. „Народ борба“.

Растителната храна. На послѣдѣкъ нѣкои учени сѣ намѣрили, че хората, гдѣто ядатъ много месо, нѣматъ добри пѣвци. Ето защо селянитѣ, които употрѣбаватъ по малко месо, иматъ по

добри гласове. Такива сж селянитѣ въ Ирландия. Сжщо и въ Швеция, страна на житото и растенията, се срѣчатъ по-вече приятни гласове. Това се забѣлѣзва и у птицитѣ — месояднитѣ птици грачатъ, а зърнояднитѣ — пѣятъ.

1. Име съмъ на човѣкъ; размѣстете двѣтѣ ми срички — първата да стане втора, ще получите името на едно слабо насѣкомо.

Отъ Пждпжджкѣ.

2. Мене сама не ядатъ, а безъ мене малко нѣща ядатъ Що е то?

3. Влиза въ банята черенъ, сърдитъ, а излиза червенъ, вкусенъ и безопасенъ Що е то?

4. Вмѣсто числата 1, 2, 3, 4, 5 и 6, поставете букви, които като ги четемъ отъ лѣво на дѣсно и отъ горѣ на долу, да даватъ едни и сѣщи думи.

1	2	3	р
2	3	р	4
3	р	4	ѡ
р	4	ѡ	6

5.

Ребусъ

у	у	у	у	у	у
у	у	у	у	у	у
у	уу	у	уу	у	уу
у	у	у	у	у	у
у	у	у	у	у	у

Отъ Пждпждккъ.

Рѣшили вѣрно задачитѣ отъ IV книжка:

Ив. Султановъ, IV отд., П. Кънчевъ, IV отд., Мет. Стефковъ IV отд., С. Стойновъ IV отд., Л. Брутовъ IV отд. гр. Ямболъ. Н. Юрдановъ II кл. г. Кюстенджа. Н. Паницовъ III отд. г. Варна. Х. Губидѣльниковъ г. Русе. А. Ликсамовъ — София. Р. Ранковъ IV отд. Анхило. Г. Цоповъ III отд. Берковица. Б. Нашковъ III отд., Г. Златева, Ф. Добревъ и Г. Калчевъ IV отд. с. Каменецъ, Плѣвенска околия.

Редакторъ: Н. Михалевъ

0.5*